

ОБЩИНА МОМЧИЛГРАД
ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ

Адрес: Момчилград 6800, ул. "26-ти декември" № 12, тел. 03631/78-41, факс 03631/78-49, e-mail: obshtina@mg.link.bg

Изх. № 0800-69 / 19.04. 2018 г.

ДО
ЗАСЕДАНИЕТО
НА ОБЩНСКИ СЪВЕТ
МОМЧИЛГРАД

ОБЩНСКИ СЪВЕТ
гр. Момчилград
Вх. № 117
19.04.2018 г.

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

от инж. Сунай Хасан
Кмет на община Момчилград

ОТНОСНО: Приемане на Отчет по Плана за действие на община Момчилград за интеграция на ромите (2015-2017) и План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите (2018-2020)

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

С решение №1 от 5 януари 2012 г. на Министерския съвет е одобрена Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020) (НСРБИР) и е приет План за действие за изпълнението ѝ. За постигане на изпълнението на стратегията от изключително важно значение е включване на планиране, което да обхване и всички области и общини. Със Заповед на Кмета на община Момчилград е определен Общински оперативен екип (ОБОЕ) за изготвяне на План за действие на община Момчилград за периода 2018-2020 г. за изпълнение на Стратегия за интеграция на ромите в област Кърджали (2012-2020).

Планът за действие на Община Момчилград е разработен в съответствие с изискванията на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020), приета от 41-то Народно събрание на Република България на 1 март 2012 г., обнародвана в ДВ, бр. 21 от 13.03.2012 г. и други нормативни актове, регламентиращи видовете услуги, децентрализацията при управлението и финансирането им.

Целта и предназначението на документа е да представи и обобщи нуждите, изведени на база на цялостен анализ на ситуацията и да планира дейности за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация на територията на община Момчилград.

Планът за действие отчита актуалното състояние на ромската общност в общината от социално-икономическа и демографска гледна точка. Определя и планира целите, задачите и дейностите в изпълнение на интеграционната политика на община Момчилград като елемент на общонационалната политика за повишаване на качеството на живот и за гарантиране на равните възможности на българските граждани.

Във връзка с гореизложеното предлагам на вниманието Ви да обсъдите и приемете следното

ПРОЕКТО!

РЕШЕНИЕ:

На основание чл. 21, ал. 1, т. 12 от ЗМСМА, Общински съвет – Момчилград реши:

1. Приема Отчет по Плана за действие на община Момчилград за интеграция на ромите (2015-2017)
2. Приема План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите (2018-2020)

Приложение:

1. Отчет по Плана за действие на община Момчилград за интеграция на ромите (2015-2017)
2. План за действие на община Момчилград за интеграция на ромите (2018-2020)

С уважение,

ИНЖ. СУНАЙ ХАСАН

Кмет на община Момчилград

Съгласувал:

Бахатдин Ахмедов

Секретар на община Момчилград

Изготвил:

Мюзейда Пашаллъ

Началник отдел, община/Хуманитарни дейности

О Т Ч Е Т

ПО ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА МОМЧИЛГРАД ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ /2015-2017/

Планът за действие на Община Момчилград е разработен в съответствие с изискванията на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020). Приет е с Решение №28 от Протокол №2/ 17.02.2015 г. на Общински съвет Момчилград.

Планът за действие, отчитайки актуалното състояние на ромската общност в общината, определя и планира целите, задачите и дейностите в изпълнение на интеграционната политика на община Момчилград като елемент на общонационалната политика за повишаване на качеството на живот и за гарантиране на равните възможности на българските граждани.

Приоритетите в Общинския план за действие са дефинирани в съответствие с приоритетите заложи в Националната стратегия за интегриране на ромите (2012-2020), както следва:

- Образование;
- Здравеопазване;
- Жилищни условия;
- Заетост;
- Върховенство на закона и недискриминация;
- Култура и медии.

Приоритет I. Образование

През учебната 2017/2018 г. на територията на общината функционират 5 основни училища, 1 средно училище, 1 професионална гимназия, 1 духовно училище, 6 детски градини и 1 център за подкрепа за личностно развитие – общински детски комплекс. По данни на отдел „Хуманитарни дейности“, дейност „Образование“ от националната електронна информационна система за предучилищно и училищно образование (НЕИСПУО) децата и учениците, посещаващи детски и учебни заведения към 01.12.2017 г. са 1334 ученици и 367 деца. Според преброяването от 2011 г. от общо 95 деца на възраст 0-19 години, определени като роми от родителите си, в детските и учебни заведения на територията на общината се възпитават и обучават около 70 от тях (3-19 години).

На територията на община Момчилград има 6 „средищни“ училища – всички основни училища и СУ „Н. Й. Вапцаров“ – Момчилград, като две от тях са и „защитени“. Броят на пътуващите ученици до тях е 363 и за тях е организиран безплатен ученически превоз. В училищата е въведена целодневна организация на учебния ден (ЦОУД). През учебната 2017/2018 г. тя се осъществява в 30 групи за ЦОУД, където са обхванати 628 деца.

На територията на община Момчилград не съществува проблем с обхвата на децата. Децата от ромски произход, които се обучават в начален етап на основно образование, посещават редовно училище и не допускат неизвинени отсъствия. Това е така, защото им се предлагат безплатни услуги като транспорт, безплатна храна, безплатни учебници, целодневно обучение. Отдел „Хуманитарни дейности“ в общината, съвместно с директорите на училища и детски градини следи за обхвата на подлежащите деца. Преди началото на всяка учебна година отдела изисква информация от отдел „ГРАО“ по адресна регистрация и я засича с информацията за записаните деца в детските и учебни заведения. За незаписаните се деца се събира информация за причините. В повечето случаи това са деца, които са заминали в чужбина или се намират извън пределите на общината. За задължителна предучилищна подготовка и обучение в първи клас през 2017 година подлежаха, както следва:

- за първи клас – 120 деца – 100 % са обхванати;
- за предучилищна подготовка (6 г.) – 100 деца - 100 % са обхванати;
- за подготвителни групи (5 г.) – 90 деца - 99 % са обхванати.

Всяка детска градина има изготвена програма за работа с родителите и изпълнява дейностите от нея. В началото на тази учебна година, на родителските срещи в училищата /81 броя срещи, обхванали около 800 родители/, които се провеждат по класове се разяснява необходимостта от образование за успешна реализация в живота. Педагогическите съветници и класните ръководители работят в тясна връзка с част от родителите, но е необходима работа с всички родители, особено на ромските деца за изграждане на положителни нагласи към необходимостта от образование на децата им. В тази връзка през 2015, 2016 и 2017 година се осъществиха 5 срещи на експерти от отдел „Хуманитарни дейности“ в общината и експерти от ЦОП с родители на деца от селата Чуково, Багрянка, Сушево и райони от града, където има компактно ромско население. В последните няколко години се наблюдава повишен процент на обхванатите ромски деца в детски градини и училища, повишен процент на родители, осъзнали ползите от социализация и обучение на децата им. Случаите на преждевременно напускане на училище при ромските деца е свързано с търсенето на препитание от страна на родителите им, които ги вземат с тях извън страната-главно в Гърция.

През отчетния период училищата участваха активно по Национални програми на МОН, както следва:

- Национална програма „С грижа за всеки ученик“ – през 2015 г. получено финансиране в размер на 3 850 лв. за 37 деца в 6 групи, а през 2016 г. финансиране в размер на 4 620 лв. за 36 деца в 6 групи;
- Национална програма „На училище без отсъствия“, мярка „Без свободен час“ - през 2015 г. получено финансиране в размер на 582 лв., а през 2016 г. финансиране в размер на 1 318 лв.;
- Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки“ - през 2016 г. получено финансиране в размер на 4 925 лв., а през 2017 г. финансиране в размер на 4 600 лв.;
- Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“, модул „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“ - през 2016 г. получено финансиране в размер на 650 лв.;
- Национална програма „Оптимизация на училищната мрежа“, модул „Оптимизиране на вътрешната структура на училищата, детските градини и самостоятелните общежития“ – през 2015 г. финансиране в размер на 74 904 лв., през 2016 г. 108 888 лв., през 2017 г. 79 259 лв. и по модул „Рационализация на мрежата от професионални училища“ през 2016 г. сумата 122 389 лв.;
- Национална програма „ИКТ в училище“ – през 2015 г. всички общински и държавни училища получиха финансиране в размер на 1 960 лв., през 2016 г. 3 400 лв. и през 2017 г. 1 420 лв..

Всички детски и учебни заведения в община Момчилград през 2015, 2016 и 2017 г. са включени в схема „Училищен плод“ на ДФ „Земеделие“. Тя обхваща ежегодно около 1000 деца и е на стойност 27 000 лв. През 2015 и 2016 г. 11 детски и учебни заведения, а през 2017 г. 10 са включени в схема „Училищно мляко“ на ДФ „Земеделие“. Всички тези мерки и програми оказват своето въздействие за по-пълното обхващане и задържане на учениците в задължителната училищна възраст.

През 2015 г. СУ „Н. Й. Вапцаров“, гр. Момчилград спечели проект „Културата на етносите в община Момчилград - от минало към настояще“ към ЦОИДУЕМ, който продължи през 2016 г. и бе на стойност 15 000 лв. 100 деца и младежи от 12 до 18 г., от които 10 ромчета изучиха традициите и обичаите, бита, архитектурата и занаятите, танците и музиката на различните етноси и ги представиха чрез изобразителното, приложното и фотографско изкуство. Направиха топономично изследване на родовите връзки, изготвиха поздравителни картички, грамоти и др. По проекта през 2016 година бе организирана екскурзия до Етнографския музей в Златоград. Косвени участници бяха родители, учители и останалите ученици от училището, пред които се представиха резултатите от дейностите.

През 2016 г. Община Момчилград в партньорство с читалище „Нов живот“ и седемте детски градини стартира проект „Равен старт за децата на община Момчилград чрез подобряване на образованието и грижите в ранна детска възраст“. Той бе финансиран по

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г. на стойност 499 986 лева и с продължителност 24 месеца. Сред заложените дейности бяха работа с родители от етническите малцинства, които възпрепятстват децата си да посещават детска градина, допълнително обучение по български език за деца, за които българският не е майчин и създаване на ателиета за съхраняване и развиване на културната идентичност.

Децата и учениците от общината имат възможност да се включат в извънкласни и извънучилищни форми по интереси в Центъра за подкрепа за личностно развитие-Общински детски комплекс, гр. Момчилград и функциониращите читалища. За учебната 2017/2018 година към ЦПЛР-ОДК бяха сформирани 19 постоянни и 5 временни групи, с обхванати в тях 289 деца, на възраст от 7 до 18 години. Групите по изобразително изкуство и приложни умения изработиха коледни картички, великденски сувенири, мартенички, работиха върху стъкло и порцелан, рисуваха на различни теми и ежегодно представяха изложби със свои произведения. Детските певчески и танцови състави активно участват в отбелязването на бележити дати и събития от културния календар на общината.

Приоритет II. Здравеопазване

През 2017 г. в община Момчилград функционират две общински дружества, а именно: МБАЛ “Д-р Сергей Ростовцев” ЕООД с 59 легла и с 20 лекари и “Медицински център МГ” ЕООД за извънболнична помощ с 6 лекари. Регистрирани са 4 общопрактикуващи лекари, 3 от които работят в града, а 1 в с. Равен и 9 дентални практики. Записани при тях са около 300 роми. Броят на регистрираните деца е около 90. Системата за здравно обслужване на населението в община Момчилград е сравнително добре организирана и в значителна степен обезпечена материално и кадрово. През отчетният период продължава модернизацията на общинската болница. С помощта на дарителски акции и заделени общински средства е закупена съвременна медицинска апаратура, за по-качествено обслужване на хората от общината и региона. Ученическото здравеопазване в общината (ДГ и училища) се осигурява от 8 здравни кабинета с 8 медицински специалисти. Те провеждат здравни беседи и информационни кампании, свързани с различни видове заболявания.

Здравеопазването по отношение на ромската общност е комплексен проблем. Осигурен е равен достъп до здравеопазване. Ромите имат личен лекар, но при тях проблем се явява липсата на здравна осигуреност. Основно се полагат грижи за новородени и деца. Задължителното посещение на предучилищните групи и обвързването им с помощите за отглеждане на дете, както и изискването за бележка от ОПЛ при подаване на молба-декларация за детски добавки доведе до обхващането на децата от ромски произход в задължителните профилактични прегледи. Извършват се задължителните имунизации при бебетата и децата. Обхващането им в детските градини и училища доведе до повишаване на здравната култура сред ромите.

По отношение на бременните се наблюдава регистрация при акушер-генеколог и посещение на женска консултация макар и в по-късните етапи на бременността. По отношение на зъболечението за ромите е характерна лошата зъбна хигиена и липса на навици за посещение при стоматолог, което от своя страна е обвързано с доходите и бедността.

През 2017 г. през Център за обществена подкрепа /ЦОП/ са преминали 16 деца от ромски произход, от които 7 момичета и 9 момчета. Те са насочени от отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „СП“ - Момчилград. Дейностите са насочени към следните услуги:

● **Услуги по превенция на изоставянето на дете и настаниването му в специализирана институция /7 деца от 0 до 3 годишна възраст/. 3 от бебетата са родени от непълнолетни майки, отпаднали от образователната система.**

- Програма „Бременност в риск“ – превенция на изоставяне на новородени на ниво родилен дом.

- Повишаване на родителския капацитет в различни области. Целта на консултирането е развиване на специфични родителски умения спрямо потребностите на детето, както и развиване на поведение на привързаност между майка и дете.

● **Превенция на отпадането от училище. Работа с деца в риск от отпадане от училище и техните семейства /2 деца/. Педагогическата подкрепа се изразяваше в начално оgramотояване и попълване на образователни дефицити. Консултирането на децата бе насочено за разрешаване на емоционални, комуникативни, адаптационни и обучителни затруднения.**

● **Социално–педагогическо консултиране на деца с поведенчески проблеми и техните семейства /3 деца/.** Услугите бяха насочени към развитие на социални умения - за общуване, самоконтрол, справяне с конфликти и асертивно поведение.

● **Подготовка в умения за самостоятелен живот и подкрепа за успешна социална интеграция и професионална реализация на деца от специализирани институции и услуги от резидентен тип /3 деца от ЦНСТДМ/.** Дейностите бяха насочени към развитие на умения за самостоятелен живот и професионално консултиране.

● **Подготовка на дете в процеса на осиновяване /1 дете/.** Дейностите са с цел подкрепа по отношение на загубите, които преживява в процеса на осиновяване.

Дневният център за деца с увреждания „Дъга“ се е посещавал от 5 ромчета, настанени в ЦНСТ, където от общо настанени 14 деца, 13 са ромчета. И в двете услуги се е работило за подобряване на здравния статус и повишаване на здравната култура на тези деца.

Приоритет III. Жилищни условия

В Община Момчилград ромите представляват 1,4 % от населението в общината според данните от преброяването на населението през 2011 г. Няма обособени махали и квартали с предимно ромско население. Те живеят предимно в самостоятелни и собствени жилища или са настанени в общински сгради. В сравнение със селата - над 98% от жилищата в града са благоустроени и са захранени с електричество, вода и канализация, спрямо 72 % от жилищата в селата. Стандартът на селските жилища е значително по-нисък, предимно липсва канализация. Сградният фонд е сравнително стар, но има и по-нови сгради, закупени от предишни собственици. Ромите по селата населяват предимно село Седефче, махала Снегово, село Чуково, махала Багрянка в земеделски земи по &4. Населението от ромски произход в повечето случаи живее в пренаселени жилища с 3 и повече лица в стая. Около 8% от тази група обитават жилища с изключително лоши материално-битови и санитарно-хигиенни условия.

През периода 2015-2017 год. Община Момчилград е извършила дейности, с които е допринесла за осигуряване на електрическа енергия, вода и канализация, за подобряване на битовите условия и начина на живот на ромските семейства, които са съсредоточени в селата Чуково, Багрянка и Груево. Изразходените средства от общинския бюджет за тези дейности са около 10 000 лева. Община Момчилград съдейства и подпомага ромските семейства в процедурите за узаконяване на незаконните строежи и енергийната ефективност за подобряване стандарта на живот. В община Момчилград е подготвена кадастрална карта, която е на етап проверка и одобряване от страна на Агенцията по кадастъра.

Проведоха се благотворителни кампании в детски градини и училища, като дарените материали се раздаваха на нуждаещи се роми и др. социално слаби хора чрез ЦОП.

Приоритет IV. Заетост

По данни на Дирекция „Социално подпомагане“ – Момчилград през 2017 г. са подпомогнати както следва:

- Съгласно Закона за социалното подпомагане и правилника за прилагането му с месечни социални помощи, съгласно чл. 9 от ППЗСП над 39 лица, от които 13 лица и семейства от ромски произход;
- Съгласно Закона за интеграция на хората с увреждания и правилника за прилагането му над 800 лица получават месечни добавки за социална интеграция, от които 7 лица от ромски произход;
- Съгласно Закона за семейните помощи за деца над 1150 семейства, от които 62 семейства от ромски произход се подпомагат с месечни семейни помощи за деца;
- Съгласно Наредба № РД-07-5/16.05.2008 г. за условията и реда за отпускане на целева помощ за отопление, ежегодно се подпомагат над 800 лица и семейства с целеви помощи за отопление. От тях над 30 семейства от ромски произход получават целеви помощи за отопление по тази Наредба.

В областта на социалните услуги общо 11 лица от ромски произход ползват ежедневно топла храна по проекти, както следва:

- 7 лица, от които 1 дете ползва услугата „Обществена трапезария“ по проект „Обществена трапезария – Момчилград“, финансиран от Фонд „Социална закрила“ на МТСП и е на стойност 48 000 лв. Доставчик на социалната услуга е община Момчилград.

- 4 лица, ползват услугата „Обществена трапезария“ по проект „Осигуряване на топъл обяд в Община Момчилград“, който се финансира по ОПХОМПНЛ и е на стойност 15 000 лв.

По данни на Д „БТ“ - Момчилград регистрираните безработни лица към 31.12.2017 г. са 614, от тях 377 жени /61,4%/, 52 с висше образование, 352 с основно или по-ниско образование, 25 са до 24 г., 71 са до 29 г. и 13 с намалена работоспособност. Вижда се, че по-голяма част от са нискоквалифицирани и/или без квалификация. Продължително безработните лица към 31.12.2017 г. на територията на община Момчилград са 256, от които 168 жени. Регистрираните в ДБТ-Момчилград, отдел „Услуги по заетостта“ Момчилград безработни лица, самоопределящи се като роми са 19, от които 3 с начално, 2 с основно образование и 14 без образование. Всички те се информират за обявени свободни работни места и когато отговарят на критериите, се насочват към работодатели. Поради ниската квалификация лицата от ромски произход не могат да се насочат към предприемачество. Поради същата причина не могат да се реализират на пазара на труда, както и да си търсят работа без посредничеството на трудовите посредници. През 2017 г. 2 роми са обхванати в схема „Обучение и заетост на младите хора“ по ОП„РЧР“, 1 ром е обхванат по „Регионална програма за заетост 2017 г.“ и 10 роми са на ППТ /първичен пазар на труда/. Относно назначаването на лицата като квалифицирани чиновници се срещат трудности поради ниското ниво на образование.

На територията на ДБТ-Момчилград няма дискриминация в областта на трудовата заетост. Заетост беше създадена и от реализираните социални и инвестиционни проекти на Община Момчилград през 2015, 2016 и 2017 г.:

1. „Активиране и осигуряване на заетост на младежи до 29-годишна възраст в община Момчилград.“. Източник на финансиране: ОП „РЧР“ (2014 – 2020). Общ бюджет: 240 300,00 лв.;
2. Проект „Осигуряване на топъл обяд“. Източник на финансиране: Оперативна програма „Храни“. Общ бюджет: 316 910,66 лв.;
3. „Равен старт за децата на община Момчилград чрез подобряване на образованието и грижите в ранна детска възраст“. Източник на финансиране: ОП „НОИР“. Общ бюджет: 499 986,00 лв.;
4. "Подкрепа за независим живот". Източник на финансиране: ОП „РЧР“ (2014 -2020). Общ бюджет: 488 924,67 лв.

Приоритет V. Върховенство на закона и недискриминация

Обслужваната територия от РУ „Полиция“ – Момчилград и Инспектор „ДПС“ обхваща площ от 306 кв.км. и 17 716 души население, като 205 от тях са се самоопределили като роми. Към община Момчилград има изградени Районен съд, Районна прокуратура, РУ на МВР, Комисия за детето, 2 Мултидисциплинарни екипа за взаимодействие в случай на деца, жертва на насилие, МКБППМН, ОЗД към Д”СП”, ЦОП, Обществен съвет по наркотиците, Пробационна комисия и 8 УКПППУ.

Основна роля по превенция на правонарушенията играе Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни с екип от 5 обществени възпитатели. През 2017 г. са подадени 5 сигнала към комисията, образувани и разгледани 5 възпитателни дела, като 2 от тях са на ромчета /1 малолетно и 1 непълнолетно/. Възпитателните дела са за непристойно поведение. На територията на общината извършените нарушения не са с голяма обществена опасност.

През отчетния период в община Момчилград не са постъпили сигнали за случаи на дискриминация по етнически, полов и др. признаци.

Дейности по изпълнение на национални и общински планове и програми:

Година	Брой приложени програми за превенция и противодействие на детското асоциално поведение	Брой лица, обхванати от информационни кампании за предотвратяване на асоциалното поведение сред децата	Брой консултирани деца и семейства чрез МКБППМН

2015	1	1 350	36
2016	1	1 320	35
2017	1	1 300	37

Дейности по национална стратегия за борба с наркотиците /2014 – 2018 /:

1. В училищата съвместно с ОВ, УК периодично се правят проверки за тютюнопушене, употреба и продажба на алкохол и наркотични вещества в и около училищата.
2. Информационни кампании:
 - Изготвяне и разпространение по училищата на плакати „Наркотиците не решават проблеми“;
 - „Отвори очи“ на теми: „Трафик на хора“, „Толерантност и дискриминация“, „Играйте безопасно“, „Наркотиците“, „Пътна безопасност“ – проведени са около 50 лекции, като са обхванати ученици от всички възрасти.

През 2015, 2016 и 2017 год. в училищата на територията на общината се проведеха 20 срещи с Инспектор „ДПС“ с цел разясняване на правата и отговорностите им, произтичащи от българското законодателство.

Различните социално-педагогически структури: МКБППМН, ДПС, Отдел „Закрила на детето“, Отдел „Хуманитарни дейности“, организират съвместни проверки в заведенията за спазване на вечерния час и недопускане сервиране на алкохол на малолетни и непълнолетни, както и продажба на цигари.

Приоритет VI. Култура и медии

На територията на община Момчилград функционират 7 читалищни организации, чрез които се развиват просветни и културни дейности. В тях развиват активна дейност 7 колектива за художествено творчество. Към момента не са използвани пълноценно възможностите на читалищата за предоставяне на информация за населението и превръщането им в място за събиране на хора със сходни интереси.

В културния календар на община Момчилград и Програмата за дейността на читалищата всяка година се включват и празниците на етносите, живеещи на територията на общината. Осигуряват се средства от бюджета на общината, оказва се помощ при организиране на празниците Василица, Гергьовден /Едерлез, Хъдърлез/, Рамазан Байрам и Курбан Байрам, които протичат с участието на деца и ученици от училищата и самодейци от читалищата. В голяма част от тях това са деца и ученици с различен етнически произход.

Културната политика на община Момчилград винаги се опитва да задоволи разнообразни пристрастия и желания на населението от тематичен и жанров характер. Годишния културен календар се изготвя след широко допитване до обществеността, чрез анкети на сайта на общината, чрез провеждане на срещи с читалищни и културни дейци, след което се представя за обсъждане и гласуване на заседание на Общински съвет Момчилград и по този начин съветниците, имат възможност да направят последни корекции и допълнения.

В общината традиционно се честват празници като:

- Международен ден на майчиния език – 21 февруари;
- Майски дни на културата -18-24 май;
- „Вяра, традиция, здраве“ – посрещане на изгрева на връх Дамбалъ – в нощта на 5 срещу 6 май /Хъдърлез, Гергьовден/;
- Традиционен музикален фестивал „Нощта на Орфей“ - 23 юни;
- Традиционна международна среща „Момчилград винаги в сърцето ми“ – 23-28 юли.

Културно-историческото наследство и съвременния облик на различните изкуства на територията на общината се използва като изключителен потенциал за развитие на туристическия отрасъл и обслужващите го сектори.

Информационното осигуряване се извършва чрез сайта на общината и регионалните медии.

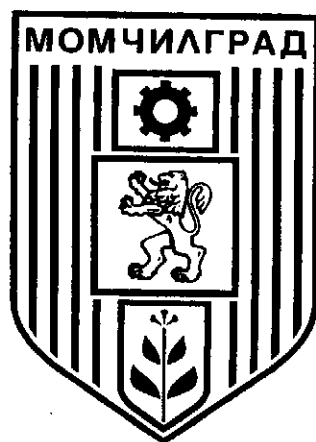
Изготвил:

Мюзейда Пашаллъ

Началник отдел, община Хуманитарни дейности

ОБЩИНА МОМЧИЛГРАД

**ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ
ЗА
ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ
/2018-2020/**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за действие на Община Момчилград в изпълнение на **Областната стратегия за интегриране на ромите** е разработен в съответствие с изискванията на **Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020)**, приета от 41-то Народно събрание на Република България на 1 март 2012 г., обнародвана в ДВ, бр. 21 от 13.03.2012 г. и други нормативни актове, регламентиращи видовете услуги, децентрализацията при управлението и финансирането им.

Планът за действие отчита актуалното състояние на ромската общност в общината от социално-икономическа и демографска гледна точка. Определя и планира целите, задачите и дейностите в изпълнение на интеграционната политика на община Момчилград като елемент на общонационалната политика за повишаване на качеството на живот и за гарантиране на равните възможности на българските граждани.

Приоритетите в Общинския план за действие са дефинирани в съответствие с приоритетите заложи в Националната стратегия за интегриране на ромите (2012-2020), както следва:

- Образование;
- Здравеопазване;
- Жилищни условия;
- Заетост;
- Върховенство на закона и недискриминация;
- Култура и медии.

Съобразени са с **Общинския план за развитие (2014-2020)** и предвижданията на **Областната стратегия за интегриране на ромите (2012-2020)**, при отчитане на местната специфика и потенциала на община Момчилград.

Целта и предназначението на документа е да представи и обобщи нуждите, изведени на база на цялостен анализ на ситуацията и да планира дейности за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация на територията на община Момчилград.

Анализът е необходим, за да може планирането да отговори на реалните нужди на маргинализираните групи в общината и да съответства на реалните възможности, капацитет и ресурси – финансов и човешки на община Момчилград за осигуряване на необходимите мерки.

Проучването и планирането се осъществи с прякото участие на всички заинтересовани страни:

- Общинска администрация – служители от отдел „Хуманитарни дейности“, отдел „ГРАО“, отдел „Счетоводство, финанси и бюджет“, отдел „Устройство на територията и контрол“;
- Дирекция „Социално подпомагане“ – Момчилград;
- Дирекция „Бюро по труда“ – Момчилград;
- МКБППМН;
- ДПС към РУ на МВР – Момчилград;
- ЦОП;
- Представители на ромската общност.

Планът за действие е разработен от работен екип /ОБОЕ/, сформирани със Заповед № РД-19-150/18.04.2017 год. на Кмета на община Момчилград.

Настоящият документ се приема за период до **2020 г.** включително.

II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ НА РОМСКАТА ОБЩНОСТ

Обща характеристика на общината

Община Момчилград е разположена в централната част на Кърджалийска област върху площ от 360 кв.км. Граничи с общините Кърджали, Джебел, Крумовград и Кирково. Общината е съставена от 49 селища, от които около 50% са с население под 250 души. По големи села са с. Груево (781 души), с. Звездел (515 души) и с. Соколино (539 души). Център на общината е град Момчилград с население 8 575 души. В общината има 39 кметства, като в 5 от тях живеят роми. Компактни маси с ромско население населяват районите на с. Сушево, мах. Полянец /кметство с. Груево – 100 души/, вилните зони на с. Багрянка – 100 души /кметство с. Чуково – 120 души/ и в град Момчилград - 80 души /ул. „Г. Бенковски” и началото на ул. „Гюмюрджинска” /под EVN/.

Демографска характеристика на населението

По данни на Националния регистър на населението към 15.03.2018 г. населението на община Момчилград е 17 716 души, което е с 1,09 % повече в сравнение с данните от преброяването към 01.02.2011 г. (16 263 души).

Етническият състав на населението според последното преброяване е 11% българи, 87,6 % турци и 1,4 % роми.

Възрастова структура

Възrastовата структура на населението в общината е благоприятна за демографското развитие, като населението към 15.03.2018 г. в трудоспособна възраст е 2 869 души, в трудоспособна възраст – 11 851 души, а в надтрудоспособна 2 996 души. Но тези цифри са условни. В действителност постоянно живеещите в общината са по-малко, делът на трудово активното население също е по-малък, тъй като немалка част от населението продължава да е регистрирано като жители на общината, но живее и работи извън региона.

Населението в общината съхранява наблюдаваните тенденции за страната - да мигрира към големите градове и към чужбина. В община Момчилград е налице вътрешна и външна миграция. Дължи се на високия процент скрита безработица. В повечето случаи миграцията е сезонна с цел получаване на доходи от работа в чужбина. В много случаи сезонната миграция се превръща в трайна.

Етническа структура

По отношение на етническия състав на община Момчилград, преброяването на населението през 2011 година показва следните характеристики:

- В община Момчилград преобладава население, което се самоопределя към турската етническа група – 87,6 %;
- Втора по големина по самоопределяне е българската етническа група – 11 % българи от общото население;
- Незначителен е процентът на жителите на общината, които се самоопределят към ромската етническа група – 1,4 % роми.

Таблица 1: Етническа структура към 01.02.2011 г. по данни на НСИ

Район	Етническа принадлежност					
	Българи	турци	роми	други	не са се самоопределили	неотговорили
Община Момчилград	1518	12049	205 (1,4%)	25	414	2052
Република България	5664624	588318	325343 (4,42%)	49304	53391	683590

Възрастовата структура на ромското население в общината изглежда по следния начин: От общо 205 самоопределили се в подтрудоспособна възраст са 95 души (46%), в трудоспособна възраст – 92 души (45%), а в надтрудоспособна 18 души (9%). По-голямата част от работоспособното население не работи /не притежава образование и квалификация/, а останалата малка част си изкарва прехраната в Република Гърция от сезонна селскостопанска работа.

Икономическо развитие на община Момчилград

Конкурентоспособността на общинската икономика е изключително ниска. През територията на общината преминава част от трансевропейския международен транспортен коридор № 9 Хелзинки – Димитровград – Александрополис. Неговото значение нараства с откриването на ГКПП „Маказа“. Поради малката пропускателна възможност пункта се оформя като един от най-натоварените пунктове с Гърция, който се използва предимно за преминаване на леки автомобили. Невъзможността да обслужва тежкотоварни автомобили и автобуси го прави по-скоро подходящ за неорганизиран туризъм, а не за засилване на икономическото развитие. В условията на преход, икономическа рецесия и безработица, основен поминък на населението от общината е земеделие, животновъдство, търговия и работа във вътрешността на страната и чужбина.

При първоначалния анализ на социо-демографската и икономическа картина на община Момчилград се очертават някои типични проблеми на лицата от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение:

- Ниска степен на образование;
- Неравностойна позиция на пазара на труда, съчетана с липса на трудови навици;
- Липса на мотивация за социална реализация;
- Трайна липса на собственост и доходи;
- Модел на живот, бит и култура;
- Многодетство;
- Незачитане на етични и правни норми.

III. ПРЕГЛЕД ПО ПРИОРИТЕТИ

Образование

По данни от последното преброяване в община Момчилград преобладава населението с основно образование – 5750, средно - 4912 и начално и незавършено начално – 2653 души. Значителен е и броят на непосещаващите училище – 666 души.

Таблица 2: Население над 7г. по населено място и степен на образование към 01.02.2011 г. по данни на НСИ

Населено място	Общо	Висше	Средно	Основно	Начално	Незавършено начално	Никога не посещавали училище	Деца (до 7 год. възраст, които още не посещават училище)
Община Момчилград	16263	1229	4912	5750	1630	1023	666	34

В община Момчилград има разработена **Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2006–2020)**. Целта на стратегията е да подпомогне процеса на равноправното интегриране на малцинствата в общината, да

